

Man nerūpi

2021 SAUSIS, JAAKKO PALLASVUO

1.

Kartais kurti meną reiškė užsiiminėti nesirūpinimu.

Mokytis uždaryti duris tarp savęs ir savo vaiko, kuris verkė ir kuriam tavęs reikėjo.

Kurti meną reiškė nuvežti savo vaiką į vaikų darželį, kur tą darbą atlieka apmokyti prižiūrėtojai, kol tu dirbi darbo darbą, tokį darbą, kokia bebūtų tavo meninė praktika. Tavo vaikas buvo prižiūrėtas, kol sėdėjai kambaryje žiūrėdama į niekur.

Bet tai ir norėjai daryti, tai tavo prigimtis, būti vienai tame kambaryje ir piešti bei rašyti. Ar tai nebuvo savotiškas rūpestis? Rūpestis dėl eterio, rūpestis dėl kažkokio pernelyg-istorinio pokalbio, rūpestis išgalvotu skaitytoju ar ateities žiūrovu?

2.

Galima jausti mirusių autorių rūpestį. Vienumoje galima būti su autorių žodžiais ir jaustis ne vienam.

Menas negali „atsakyti“

Menas negali „skubiai atsakyti“

Menas negali atsakyti.

Kai menas atsako, menas tampa atsaku.

Ir atsakas tikrai yra būtinas. Pokytis yra būtinas. Visiškas kultūrinis krypties pokytis yra absoliučiai būtinas. Menas negali atsakyti. Menas

negali būti rūpestis. Menas yra demonas. Menas yra rytų vėjas, naikinantis angelas.

3.

Užveriu duris tarp pasaulio ir savęs.

ARBA

Kai rašau, piešiu, redaguoju vaizdo įrašą, tuomet iš tiesų esu dabarties pasaulyje. Nesu izoliuota. Kartais būdama su kitais žmonėmis jaučiuosi izoliuota savo socialiniame vaidmenyje, įstrigusi savo įsivaizduojamuose kitų suvokimuose apie mane.

Fantazija apie durų uždarymą ir buvimą atskirame kambaryje. Nebūti matoma, daryti dalykus nejaučiant kitų žvilgsnių. Šios patalpos gravitacijos lauko neiškreipia kitų poreikiai.

4.

Plinta reikalavimas menininkams išeiti iš savo kambarių. Prisijungti vieniems prie kitų gatvėse, apkabinti vieniems kitus, pagaliau surengti tą užsiėmimą.

Tačiau radikalių pokyčių negalima pasiekti profesionaliais būdais. Įsivaizduoti revoliuciją reiškia įsivaizduoti mirtis tų žmonių, kuriais esame dabar, vaidmenų, kuriuos atliekame. Revoliucijoje menininkas miršta, atskiras kambarys tampa bendru, arba..

5.

Galbūt mes nesiekėme rūpesčio, galbūt siekėme būti išgelbėti.

Meno pasaulis norėjo rūpesčio be įsipareigojimų, be dvasios ar kosmologijos, be pareigos ar bet kokio tokio kito seno šūdo.

Galbūt rūpestis buvo darbas .. žinoma, rūpestis buvo darbas, jie norėjo, kad jais rūpintųsi darbe, jie norėjo tikėti, kad, norėdami būti išgelbėti, jie neturės apleisti darbo situacijos.

6.

Kartais pagalvoju apie ankstesnį meno pasaulį. Jis tikriausiai vis dar kažkur egzistuoja, kiek paniręs. Narcisizmo, kokaino ir apkalbų, nervinių pakrikimų, negailestingų „jetlag'ų“ ir pėdas žalojančių aukštakulnių, įkinkymų ir pinigų ir didžiulių bjaurių iš toksiško plastiko sukurtų paveikslų meno pasaulis.

Pūvančios skerdenos formaldehyde, pagamintos kažkokio kvailo menininko, nupirktos botoksinių investicijų bankininkų. Kur šios baisybės prapuolė dabar, kai menas yra etiškas, nehierarchinis ir vienyje su grybais bei kerpėmis?

7.

Norėdama rašyti turi prieš nosį uždaryti duris savo verkiančiam 3 metų vaikui. Jį nuneša tėvas. Verksmai pasitraukia tolumon. Savo kambaryje esi viena.

Turi išsilaisvinti nuo panikos. Turi atsispirti potraukiui atsistoti. Nori likti kambaryje. Nori ramiai sėdėti ir klausytis. Sėdi priešais rašomąją mašinėlę su griaužiančiu pilkos vilnos megztiniu. Kambaryje skersvėjis. Dabar ruduo. Lyja.

Klausaisi. Kartais ateina žodžiai. Spausdini. Žodžiai ateina iš palaikančios tuštumos. Žodžiai ateina iš nieko. Rašymas yra būdas niekam kalbėti. Ši tuštuma yra tavo motina. Tavo tikroji motina yra mirusi.

8.

Dabar jau po trisdešimties metų. Tavo vaikas nepatenkintas tuo, kad skyrei laiko visiems tiems romanams parašyti, užuot juo rūpinusi. Ar

tavo vaikas skaitė tavo knygas? Ne. Jis sako, kad jam neįdomu. Tas vaikas yra suaugęs.

Vaikui sunku išsilaisvinti nuo praeities. Vaikas piktas. Tu rami. Stebi savo vaiko negatyvumą. Priimi jį. Galbūt apie tai parašysi. Žinai tai, ko nežino tavo vaikas. Jis žino uždarytas duris. Tu žinai, kas buvo tavo durų pusėje. Ten buvo tuštuma ir iš jos krito žodžiai, turėjai juos pagauti.

9.

Kai vaiko mama rašė apie tuštumą, vaiko tėvas kuravo bienalę apie mikroplastiką ar ką bebūtų.

Vaiko motina ir tėvas NEKENTĖ, kai juos vadino Motina ir Tėvu. Tai buvo per sunku, per daug Froidiška. Žinai, mes turime vardus? Energetiškai tai jausmas, lyg kažkas ne taip. Iš tiesų labiau jaučiuosi daugybės žarnyno bakterijų šeimininku nei tėvu, pasakė tėvas, ir įsėdo į lėktuvą į Lisaboną.

Vaikas buvo vienas, žaidė vaizdo žaidimus, auklė svetainėje ant sofos naršė „Tinder“į“.Visi norėjo būti išdulkinti, visi norėjo, kad juos sunaikintų žmogus, idėja, socialinė dinamika ar kas nors.

O ką, jei nustotume rūpintis ir pasaulis susitvarkytų pats?

10.

Man nerūpi:

sakinys, elgesys, ramybė!

Menas buvo tai, ką pikti keistuoliai kūrė Reagano Amerikoje. Spjaudydami į veidą.

Menas buvo tai, ką 2003 m. Berlyne išbandė aseksualūs marksistai, visiškai atsiriboję nuo vizualinio malonumo.

Menas buvo tai, už ką galėjai laimėti prizų: buvo įrodymų vaizdo įrašais, kaip Lietuvos meno scena šoka aplink auksinį veršį.

Menas buvo gražiosios Fra Angelico freskos, nutapytos San Marco konvento celėse kitų vienuolių apmąstymams. Gal tai buvo rūpestis.

Ar patikėjai manimi, kai pasakiau:

Man nerūpi.

11.

Atrodo, kad menas reikalauja nesirūpinimo. Savotiško atsiskyrimo nuo pasaulio reikalų. Gal rūpestis ir prisirišimas nėra tas pats.

Menas tampa iškreiptu, nemenišku, kai menininkas per daug rūpinasi (kolekcininkais, kuratoriais, aktyvistais, savo tėvų nuomone ir kt.).

Menas yra sujauktas, lengvabūdiškas, nerūpestingas. Savo nerūpestingumu menas žeidžia žmones. Jis vartoja gyvybes. Jis gali neteisingai atspindėti tikrovę, nutapyti ką nors trapaus ir uždaryti kamputyje.

Antiinstitucinio diskurso bienalės vis dar buvo kaip griaunamoji jėga. Greta dirbtuvių apie bendrumą? Greta kavinės ir dovanų parduotuvės.

12.

13.

Man rūpi ši akimirka. Čia perkeliu savo dėmesį. Aš esu čia. Šalta. Esu parke. Žmonės rūpinasi bendru parko kampe įrengtu sodu. Man šalta. Stebiu juos. Man rūpi.

Kažkas supa vaiką sūpynėse. Vaikas siūbuoja pirmyn ir atgal. Tai yra rūpestis: cikliškas, tiksintis.

Rūpestis negali būti įvykis. Rūpestis negali būti kūrybiška ES iniciatyva. Yra šalta esu parke. Dėviu tokį šaliką, jis bando sušildyti mane, bet to nepakanka. Šis šalikas kainavo 160 eurų. Jo nusipirkimas buvo tarsi atsitiktinumas, ne taip perskaičiau kainą. Pajutau, kad negaliu atsisakyti, kai manęs jau prašė sumokėti. Niekada negaliu pamesti šio šaliko. Viskas praras savo formą ir grįš į beformiškumą. Pinigai nėra tikri. Šalikas kainavo daugiau nei šis tekstas.

14.

Ar galima galvoti apie rūpestį, negalvojant apie taupymą? Kaip paimami globos darbų resursai, kaip privatizuojama globa, kaip spekuliuojama ja.

Kai viešoji sveikata tampa privačia prabanga, atsiduriame čia. Globa tampa išskirtine, reta ir patrauklia. Neįprasta kaip skulptūra. Kokia liūdna mintis. Šalta. Turiu stotis ir vaikštinėti.

Tėvas, dėvintis geltoną lietpaltį, šokinėja aukštyn ir žemyn ant keisto minkšto žaidimų aikštelės asfalto.

Priežastis, dėl kurios viskas atrodo gražu, yra ta, jog viskas yra išsibalansavę, tačiau pagrindas visada yra tobuloje harmonijoje. Taip viskas egzistuoja Budhos gamtos karalystėje, prarandant pusiausvyrą prieš tobulos pusiausvyros pagrindą.

– Shunryū Suzuki; „Dzeno protas, pradinuko protas“

Iš anglų kalbos vertė Lina Rukevičiūtė